

PRAVIDLA PRO SOUTĚŽE CHLADNOKREVNÝCH KONÍ platná od roku 2018, aktualizovaná 10.3.2019

Toto vydání pravidel je platné jako pravidla vozatajského sportu SCHCHK, z. s. a ASCHK ČR z.s. od 1. 3. 2018. Všechna dřívější pravidla, směrnice či jiné nařízení, týkající se shodných předmětů, vydané před tímto datem, ztrácejí platnost.

Tato pravidla platí pro všechny soutěže pořádané Svazem chovatelů chladnokrevných koní a ASCHK ČR na celém území ČR. Nemohou obsahovat veškeré eventualy. Toto vydání pravidel se flexibilně přizpůsobuje rozvíjející se disciplíně a doporučuje, jak bezpečně zvládnout tyto soutěže. Za nepředvídaných nebo mimořádných okolností je povinností sboru rozhodčích učinit rozhodnutí ve sportovním duchu a co nejvíce se přiblížit záměru těchto pravidel.

1. Všeobecná pravidla:

- 1.1. **Kompletní** soutěž pro chladnokrevné koně se skládá ze tří zkoušek
A - vozatajská jízda
B - ovladatelnost s kládou (s kládami)
C - těžký tah
- 1.2. **Kombinovaná** soutěž se skládá ze 2 uvedených zkoušek (A+B, B+C, A+C)
- 1.3. **Dílčí** soutěž ze zkoušky pouze A, B, nebo C
- 1.4. Všechny soutěže a MČR musí být nahlášeny v kalendáři akcí.
- 1.5. Všechny kompletních a kombinovaných soutěží se mohou zúčastnit chladnokrevní koně dosahující v daném roce 3 let a starší, MČR a mezinárodních soutěží se mohou zúčastnit chladnokrevní koně dosahující v daném roce čtyř let a starší, výjimkou je dílčí soutěž C, kde mohou startovat pouze koně kteří dovrší 5 let a starší. Každý zúčastněný kůň musí být okován minimálně na hrudních končetinách. Klisny, které jsou březí déle než 4 měsíce, a nebo klisny po porodu až do odstavu, se nesmí závodů účastnit.
- 1.6. Body do žebříčku získává pouze kočí. Pokud v soutěži startuje kočí s více spřeženími, do žebříčku se započítává pouze nejlepší dosažený výsledek.
- 1.7. Soutěží se v kategorii jednospřeží a dvojspřeží. Kůň může během jednoho dne startovat jedenkrát v jednospřeží a jedenkrát ve dvojspřeží.
- 1.8. Pořadí startujících se určí losováním, které platí pro všechny tři zkoušky. Zodpovídá hlavní rozhodčí.
- 1.9. Výsledek kompletní soutěže se počítá z dosažených výsledků všech 3 zkoušek. Zvítězí soutěžící s nejnižším počtem bodů. V případě rovnosti bodů, rozhoduje umístění ve zkoušce B.
- 1.10. V případě, že soutěžící odstoupí nebo je z nějakého důvodu hlavním rozhodčím vyloučen, získá dvojnásobek nejvyššího počtu bodů a může v kompletní soutěži pokračovat. **Pokud nebude pokračovat, získá v každé další dílčí disciplíně dvojnásobný počet bodů.**
- 1.11. Trať staví stavitel, od kterého před každou zkouškou převezme trať hlavní rozhodčí.
- 1.12. S bičem v ruce se jezdí pouze zkouška A (vozatajská jízda).
- 1.13. Ve všech zkouškách musí být koně postrojeny do chomoutového tažného postroje. Jsou zakázány celořetězové pobočnice. Postroj musí být čistý, bezpečný a v dobrém stavu. Postroj a uzdění musí být bezpečné a v dobrém stavu. Nesmí koni působit bolest nebo zranění či jej jinak omezovat.
- 1.14. Při poruše postroje nebo výstroje koně ve zkoušce A, nebo B je posoudí hlavní rozhodčí úroveň poškození. Pokud poškození nedovolí bezpečné pokračování v soutěži zazvoněním soutěžícího vyloučí. Ve zkoušce C (těžkém tahu) **musí opravu provést v dráze pouze za pomoci jednoho pomocníka do 5 minut a ihned znovu absolvovat celé kolo. Pokud závada nebude odstraněna v časovém limitu 5 minut, soutěžící je vyloučen.** Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.
- 1.15. Pokud se během soutěže dostane noha koně za pobočnici, kočí musí zastavit a nohu dát zpátky, jinak je ze soutěže vyloučen hlavním rozhodčím. Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.
- 1.16. Hlavní rozhodčí **diskvalifikuje soutěžícího ze závodů**, jestliže podle jeho názoru nejsou koně nebo soutěžící způsobili v soutěži pokračovat. Dále může soutěžícího diskvalifikovat v případě porušení welfare zvířat. Proti tomuto rozhodnutí rozhodčího není odvolání.
- 1.17. Podat písemný protest hlavnímu rozhodčímu může soutěžící do 15 minut po vyvěšení výsledku na oficiální tabuli a složí 1.000 Kč. **Každý soutěžící podává protest samostatně.** Při neuznání protestu propadá tato částka pořadateli.
- 1.18. Kolbiště a opracoviště musí být ohraničené na dostatečně velkém prostoru, aby byla zajištěna bezpečnost diváků

- 1.19. Trať musí být předána hlavnímu rozhodčímu a nesmí být po celou dobu měněna. Způsob průjezdu překážkami musí být upřesněn hlavním rozhodčím.
- 1.20. Prohlídka trati není povinná a je vyhlášena 15 minut před startem.
- 1.21. Žádná překážka nesmí být projeta před soutěží (při nástupu, představování atd.), pokud to neumožní hlavní rozhodčí. **V opačném případě bude soutěžící vyloučen.**
V případě porušení profilu již absolvované překážky bude soutěžící penalizován podle pravidel dílčí soutěže. V případě porušení profilu ještě neabsolvované překážky, hlavní rozhodčí zvukovým znamením zastaví soutěžícího, zastaví čas a po opravě na základě zvukového znamení umožní pokračování v soutěži s penalizací podle pravidel dílčí soutěže. V kombinované překážce je situace shodná. Soutěžící pak musí absolvovat celou kombinovanou překážku znovu.
- 1.22. Rozhodčí je povinen v průběhu soutěžního dne diskvalifikovat soutěžícího pro hrubost ke koním, pro nesportovní a vulgární chování a porušení bezpečnosti.
- 1.23. Pokud je soutěžící diskvalifikován, nepokračuje v žádné zkoušce.
- 1.24. Vyloučením se rozumí přesun soutěžícího na poslední místov dané dílčí zkoušce a možnost pokračování v následující.
- 1.25. V případě neopraveného omylu na trati, je soutěžící vyloučen z dílčí zkoušky.
- 1.26. Cizí pomoc je povolena v případě ohrožení zdraví lidí a zvířat. **V případě nutnosti cizí pomoci je soutěžící vyloučen.**
- 1.27. Soutěžící se účastní soutěží na vlastní riziko a zodpovídá za škody, které svým spřežením způsobí.
- 1.28. Na kolbišti a opracovišti se smí pohybovat pouze soutěžící, rozhodčí a pomocný personál
- 1.29. Tato pravidla jsou nadřazena všem dílčím soutěžím a sportovně technické parametry každé soutěže musí být dány rozpisem, který schvaluje Svaz chovatelů chladnokrevných koní a ASCHK ČR.
- 1.30. Pokud nastanou okolnosti, které nejsou zahrnuty v pravidlech, rozhodne hlavní rozhodčí ve prospěch kočího.

2. Soutěžící:

- 2.1. Soutěží se smí zúčastnit kočí, přísedící a pomocník starší 18 let s chladnokrevnými koňmi nebo soutěžící starší 16 let s písemným souhlasem zákonného zástupce a s přísedícím starším 18 let.
- 2.2. Soutěžící musí mít korektní čisté oblečení (možné i kroje a stejnokroje), pro zkoušku A (vozatajská jízda), pak zástěra. Součástí oblečení je vhodná pokrývka hlavy a pevná uzavřená obuv. **Korektním oblečením soutěžících se rozumí košile, triko s límečkem nebo klubové triko, dlouhé kalhoty, případně vesta, bunda, pláštěnka. Zakázány jsou montérky. V případě porušení je soutěžící upozorněn hlavním rozhodčím a v případě nesjednání nápravy je ze soutěže vyloučen.**
- 2.3. Každý zúčastněný kůň musí být okován minimálně na předních končetinách.

3. Pořadatelé:

- 3.1. Uzávěrka závazných přihlášek dle propozic pořadatele.
- 3.2. Startovné a ceny dle propozic pořadatele.
- 3.3. Pořadatel je povinen do stanoveného data (před zahájením sportovní sezóny) dodat příslušné organizaci rozpis závodu vč. Navrženého rozhodčího, ke schválení.
- 3.4. Pořadatel je povinen předat rozhodčím seznam přihlášených závodníků na oficiálním formuláři.
- 3.5. Pořadatel je povinen zajistit dostatečný počet pomocníků na závodišti.
- 3.6. Pořadatel ve spolupráci s hlavním rozhodčím zajistí měření času a v případě MČR také videozáznam o průběhu soutěže pro případně řešení protestů.
- 3.7. Pořadatel zajistí zázemí pro rozhodčího (stůl židle popř. deštník), oficiální desku pro vyvěšení výsledků a průběžné zapisování výsledků
- 3.8. Pořadatel je povinen zajistit vodu pro napájení koní

4. Rozhodčí a rozhodování

- 4.1. Soutěže rozhoduje sbor rozhodčích ve složení minimálně hlavní rozhodčí s licenci hlavního rozhodčího pro daný rok a minimálně jeden asistent poučený hlavním rozhodčím.
- 4.2. Dosažený čas v soutěži musí být měřen stopkami, nebo elektronickou časomírou. Startér je povinen dávat pokyn v okamžiku, kdy nos koně přetne startovní nebo cílovou čáru, pokud nebude hlavním rozhodčím stanoveno jinak.
- 4.3. Za chybu je považováno shoení každé části překážky jakoukoliv částí zápřeže.
- 4.4. Práva a povinnosti rozhodčího:
  - a) Zaslát do 7 dnů originály výsledkových listin (kopie zůstává pořadateli) + celkovou výsledkovou listinu v oficiální tabulce v elektronické podobě + seznam soutěžících a koní (dodává pořadatel)

- b) Absolvovat školení rozhodčích
- c) Hlavní rozhodčí má právo na odměnu 1000,- Kč na den + cestovní náklady (dle dohody s pořadatelem)

Přehled zkratk a vysvětlivek uváděných především v kalendáři závodů a rozpisech:

jednospreží – J

dvojspreží – D

Těžký tah relativní – TTR

těžký tah absolutní – TTA

TTR a TTA považují tato pravidla za jednu dílčí zkoušku, jedná se pouze o rozdílné hodnocení této dílčí zkoušky
Všechny kategorie vypsané v rozpisu musí být hodnoceny zvlášť.

5. Soutěže:

5.1. A - vozatajská jízda

- 5.1.1. V kvalifikačních soutěžích je povoleno startovat s neodpérováním potahovým vozem na pneumatikách, s pevně zakotvenou přední i zadní sedačkou. Minimální vzdálenost mezi přední a zadní nápravou je 150 cm.
- 5.1.2. Po čas soutěže musí každý kočí mít v ruce bič. Přisedící (spolujezdec) musí sedět na zadní sedačce **.Soutěžící a pomocník nesmí být k sedačce připoutáni.**
- 5.1.3. Povoleno chod spřežení po trati v soutěži určí hlavní rozhodčí před soutěží.
- 5.1.4. Způsob startu (letmý, nebo ze zastavení) určí hlavní rozhodčí před soutěží.
- 5.1.5. První překážka musí být minimálně 20 m a maximálně 40m od startovní čáry
- 5.1.6. Předepsaná délka trati je minimálně 400 m – maximálně 600 m.
- 5.1.7. Vzdálenost cíle od poslední překážky musí být minimálně 20 m, maximálně 40 m.
- 5.1.8. Počet překážek: minimálně 10, maximálně 14., musí obsahovat couvání
- 5.1.9. Šířka překážek min. 190 cm
- 5.1.10. Všechny překážky musí být shoditelné, a nebo obsahovatshoditelné prvky.
- 5.1.11. Penalizace na trati:
Soutěžící, kteří se dopustí omylu v kurzu trati, musí svou chybu napravit před tím, než projedou další překážkou. V takovém případě budou penalizováni pouze svou časovou ztrátou. V případě projetí následující překážky bez opravení **je hlavním rozhodčím vyloučen zvukovým nebo hlasovým signálem.**
- 5.1.12. Soutěžící je povinen předvádět koně v sedu a bez nadměrného pobízení koně (koní) bičem nebo opratěmi.
  - a) první porušení – napomenutí
  - b) druhé porušení – 20 trestných vteřin
  - c) třetí porušení – vyloučení
- 5.1.13. Při ztrátě biče **alternativně může soutěžící zastavit a pomocník může situaci napravit, jinak bude uplatněna sankce 60 trestných vteřin.**
- 5.1.14. Penalizace 10 trestnými vteřinami:
  - a) Porušení každého dílu překážky
  - b) Každé nedodržení stanoveného chodu, pokud nebude zřejmé korigování koní do předepsaného chodu.
- 5.1.15. Vyloučení ze soutěže:
  - a) Neopravený omyl na trati
  - b) V případě, že celé spřežení nebo jeho část opustí při průjezdu trati vyznačené kolbiště.
- 5.1.16. Kočí má možnost kdykoli v průběhu soutěže dle vlastního uvážení odstoupit zvednutím ruky nebo smeknutím pokrývky hlavy.

5.2. B - ovladatelnost v kládě

- 5.2.1. Start soutěžícího následuje po pokynu startéra.
- 5.2.2. Soutěžní výkon spočívá v absolvování předepsané trasy, po které kůň táhne pořadatelem připravenou kládu:
  - a) pro jednospreží v délce 8 m a objemu do 0,4 m3
  - b) pro dvojspreží v délce 10 m o objemu 0,8 – 1,0 m3
- 5.2.3. Trať a překážky:

- a) Délka trati je 300 až 400 m
  - b) Šířka průjezdových překážek:
jednospreží od 1,1 do 2 m
dvojspreží od 2,10 do 3 m
- 5.2.4. Překážky jsou vyznačeny tyčemi o minimální výšce 160 cm nad zemí nebo kužely. Na vrcholu každé tyče (kuželu) je uložen dřevěný špalík nebo míček, který je shoditelný.
- 5.2.5. Startovní čára je umístěna nejméně 15 metrů před první a cílová čára nejméně 15 metrů za poslední překážkou.
- 5.2.6. Trať se skládá minimálně ze 4 technicky náročnějších překážek, simulujících reálné situace při přibližování dřeva (např. couvání, začelení, rampování, přepřažení, svazkování, ...) a dalších překážek volitelných dle místních podmínek. Maximální počet všech překážek je 10.
- 5.2.7. Povinně jízda bez biče v ruce. U zapřahání a vypřahání před startovní čarou může asistovat 1 pomocník. Na trati zkoušky se soutěžící pohybuje bez pomocníka.
- 5.2.8. V průběhu soutěže musí kočí jít krokem. Předepsaný chod koně je krok, nebo klus.
- 5.2.9. Penalizace na trati:
- a) Soutěžící, kteří se dopustí omylu v kurzu trati, musí svou chybu napravit před tím, než projedou další překážkou. V takovém případě budou penalizováni pouze časem.
  - b) Za každé shovení špalíku (míčku) nebo jiné části překážky se přičítá 5 trestných bodů. Shovení špalíku (míčku) technicky náročných překážek určených hlavním rozhodčím je penalizováno dvojnásobkem tj. 10 trestnými body.
  - c) Stanovený optimální čas pro trať určuje hlavní rozhodčí ve spolupráci se stavitelem trati, při překročení stanoveného času se připočítává 5 trestných bodů za každých započatých 30 sekund. Maximální čas 1,5 násobek optimálního času.
  - d) Po prvních třech soutěžících může hlavní rozhodčí provést korekci stanoveného času podle dosažených skutečných časů.
  - e) Porušení chodu koně:
první nacválání – napomenutí
druhé nacválání – 5 trestných bodů
třetí nacválání – vyloučení
  - f) Porušení chodu kočího:
první – napomenutí
druhé – 5 trestných bodů
třetí – vyloučení
  - g) Pořadí v soutěži určuje počet trestných bodů, při totožném počtu trestných bodů rozhoduje čas.
  - h) Vyloučení ze soutěže:
- v případě, že jakákoli část spřežení opustí při průjezdu trati kolbiště, bude ze soutěže vyloučeno
- dorovná-li kočí kládu pomocí rukou, či nohou
- vedení koně u hlavy
- 5.2.10. Kočí má možnost kdykoli v průběhu soutěže dle vlastního uvážení odstoupit zvednutím ruky nebo smeknutím pokrývky hlavy.
- 5.2.11. V případě, že kočí odstoupí ze zkoušky, nebo nedokončí celou trasu z jiných důvodů, tato zkouška pro něj končí a je přesunut na poslední místo viz. čl. 1.24. všeobecných pravidel

5.3. C - těžký tah

- 5.3.1. Pro těžký tah jsou určeny zvážené saně a závaží po 50 kg.
- 5.3.2. Rozměry dráhy pro těžký tah jsou 20 x 5 m pro jednospreží a 20 x 10 m pro dvojspreží s vymezením bočních stran trati na zemi. Startovní a cílová čára musí být zřetelně a viditelně označena.
- 5.3.3. Saně jsou na startu umístěny před startovní čarou. Cíle je dosaženo přejetím celých saní za cílovou čárou. Podle místních podmínek je možné tahat saně jedním či oběma směry.
- 5.3.4. Jízda bez biče. Kůň je veden na jedné nebo dvou opratích pouze za použití hlasových pomůcek kočího.
- 5.3.5. U zapřahání a vypřahání může asistovat 1 pomocník, který musí po zapřažení odstoupit za saně a dále se pohybuje za saněmi. Rozhodčí může soutěžícího vyloučit, pokud zhodnotí, že chování koně při zapřahání je pro soutěžícího nebo jeho pomocníka nebezpečné. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání.
- 5.3.6. **Pro jednospreží platí:** Základní váha je 700 kg a konečná váha 1100 kg, možný počet příkládání je 3 – 5, počet příkládání určuje hlavní rozhodčí dle místních podmínek. Tříletí koně ukončí absolvují 700, 800 a 900kg, kde kvalifikace ukončí. Na MČR v této dílčí soutěži může rozhodčí rozhodnout o příkládání více kg max. však 200 kg, či méně na základě nekvalitního povrchu.
- 5.3.7. **Pro dvojspreží:** Základní váha pro koně všech věkových kategorií je 1400, konečná váha pak 2200 kg. Možný počet příkládání je 3 - 5. O počtu příkládání rozhodne hlavní rozhodčí dle místních podmínek

.Na MČR a mezinárodních soutěžích se tahá do rozhodnutí a je možné přikládat vyšší hmotnost – po dohodě sboru rozhodčích.

Pokud není možné táhnout do rozhodnutí, např. pro nedostatek závaží, je možné přistoupit k rozhodnutí na základě lepšího dosaženého času **nebo stylu podle rozhodnutí hlavního rozhodčího. V tomto případě musí hlavní rozhodčí předem určit způsob rozhodování.**

- 5.3.8. Všichni soutěžící musí absolvovat veškeré zvyšování hmotnosti.
- 5.3.9. Na přetažení břemene v dráze má soutěžící 1 minutu 20 vteřin, během které může opakovaně zastavit.
- 5.3.10. Při překonávání dráhy se kůň (koně) pohybují libovolným chodem, kočí se pohybuje krokem.
- 5.3.11. Započtená konečná hmotnost je ta, která je dotažená ve vzdálenosti 20 m+ **délka saní.**
- 5.3.12. V případě většího množství kočích umístěných ve stejné hmotnosti rozhoduje o jejich pořadí vzdálenost, měřená v nedokončeném kole od startu **k přední části saní.** Měří se každému soutěžícímu, který nedotáhne saně na konec trati.
Dosažený výsledek se započítává při:
  - a) Odstoupení ze **zkoušky**
  - b) Nedotažení břemene do cíle v časovém limitu
- 5.3.12. Vyloučení v daném kole z těchto důvodů:
  - a) Porušení předepsaného chodu kočího
  - b) Vybočení z trati koně nebo kočího (jedna noha venku)Započítává se výsledek z předchozího kola.
- 5.3.13. Rozhodčí může soutěžícího vyloučit v daném kole, pokud zhodnotí, že dochází k přetěžování koně nebo způsob jakým jsou saně přesunovány, neodpovídá korektnímu předvedení (např. trhání, škubání, skákání). Započítává se výsledek z předchozího kola. Proti tomuto rozhodnutí není odvolání.
- 5.3.14. Hodnocení MČR v této dílčí zkoušce – jednospreží. Hodnotí se tah absolutní, tedy vítězí soutěžící, který korektním způsobem dotáhne nejvyšší hmotnost na nejdelší vzdálenost. Hodnotí se tah relativní tedy násobek váhy, kterou je kůň schopen utáhnout oproti své vlastní váze. Koně jsou před soutěží zváženi na elektronické váze. Výsledky jsou počítány vzorcem:

poslední řádně dotažená hmotnost + přidaná hmotnost v následujícím kole / 20m + délka saní x dotažená vzdálenost – to celé lomeno váha koně

vyhrává kůň s nejvyšším koeficientem